

Bruxelles, 28. studenoga 2023.
(OR. en)

15950/23

**Međuinstitucijski predmet:
2023/0164(COD)**

**TRANS 531
MAR 155
OMI 82
PECHE 539
IA 323
CODEC 2258**

IZVJEŠĆE

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Vijeće
Br. preth. dok.:	13015/23
Br. dok. Kom.:	10115/23
Predmet:	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2009/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o određivanju temeljnih načela o istraživanju nesreća u području pomorskog prometa – opći pristup

I. UVOD

1. Komisija je 1. lipnja 2023. Europskom parlamentu i Vijeću dostavila navedeni prijedlog.
2. Prijedlog se odnosi na izmjenu Direktive 2009/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o određivanju temeljnih načela o istraživanju nesreća u području pomorskog prometa i o izmjeni Direktive Vijeća 1999/35/EZ i Direktive 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹.

¹ SL L 131, 28.5.2009., str. 114.

3. Direktivom 2009/18/EZ predviđa se sustav sigurnosnih istraga kako bi se izvukle pouke iz pomorskih nesreća i spriječilo njihovo ponavljanje. Pomorske nesreće obuhvaćene područjem primjene Direktive istražuju se kako bi se poboljšala pomorska sigurnost i zaštitio morski okoliš.
4. Revizija Direktive ima sljedeće posebne ciljeve:
- bolju zaštitu ribarskih plovila, njihove posade i okoliša. Manja ribarska plovila kraća od 15 metara nisu uključena u trenutno područje primjene Direktive, što znači da istraživanje nesreća koje uključuju smrtnu slučajevu i gubitak plovila nije sustavno i usklađeno;
 - pojašnjenje definicija i pravnog teksta kako bi tijela država članica za istraživanje nesreća pravodobno i usklađeno istražila sve nesreće za koje je to potrebno;
 - povećanje kapaciteta tijela za istraživanje nesreća kako bi pravodobno, stručno i neovisno provodila istrage o nesrećama i izvješćivala o njima, kao i o obnovljivim i niskougljičnim gorivima i tehnologijama i
 - ažuriranje niza definicija i upućivanja na relevantno zakonodavstvo EU-a i propise IMO-a kako bi se osigurala jasnoća i dosljednost.
5. Komisija je donijela prijedlog u kontekstu Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT) te kao neposredan nastavak *ex post* evaluacije¹ i provjere primjerenosti pomorskog prometa², provedenih 2018.
6. Prijedlog se temelji na rezultatima procjene učinka na temelju vanjske popratne studije³. Procjena učinka predstavljena je i temeljito razmotrena na jednom sastanku radne skupine te delegacije nisu izrazile veću zabrinutost.

¹ 9131/18 + ADD 1

² 9128/18 + ADD 1.

³ 10115/23 ADD 1 + ADD 2.

7. Prijedlogu je priložena procjena učinka¹. Ta procjena učinka predstavljena je i temeljito razmotrena na jednom sastanku radne skupine. Primjedbe su se uglavnom odnosile na troškove certificiranja sustava upravljanja kvalitetom tijela za pomorske sigurnosne istrage i na način izračuna tih troškova.

II. ISPITIVANJE PRIJEDLOGA U OKVIRU OSTALIH INSTITUCIJA

8. Odbor Europskog parlamenta za promet i turizam (TRAN) imenovao je 20. srpnja 2023. gđu Caroline Nagtegaal (Renew Europe, Nizozemska) izjaviteljicom. Gđa Nagtegaal podnijela je svoj nacrt izvješća 18. rujna, a glasovanje odbora TRAN o tom prijedlogu trenutačno se planira 7. prosinca.
9. Europski gospodarski i socijalni odbor donio je mišljenje o prijedlogu 20. rujna 2023². Odbor regija 23. lipnja 2023. odlučio je da neće dati mišljenje.

III. TRENUTAČNO STANJE RADA U VIJEĆU

10. Radna skupina za pomorski promet raspravljala je o prijedlogu na nekoliko sastanaka, počevši od lipnja 2023. Sve delegacije izrazile su opću potporu ciljevima prijedloga Komisije s ciljem poboljšanja pomorske sigurnosti i zaštite morskog okoliša.
11. Na sastanku 22. studenoga Odbor stalnih predstavnika potvrdio je svoju potporu najnovijem kompromisu i preporučio Vijeću da postigne opći pristup na sastanku Vijeća za promet, telekomunikacije i energetiku (promet) 4. prosinca 2023.

¹ 10115/23 ADD 1 + ADD 2.

² 13372/23

12. Kako bi se tijelima za istraživanje nesreća omogućilo provođenje istraga o nesrećama (i izvješćivanje o njima) na sličan način u cijeloj Uniji, rad je bio usmjeren na to da postojeća pravila budu jasnija i usklađenija s relevantnim međunarodnim propisima. Uvedeno je nekoliko izmjena prijedloga Komisije s glavnim ciljem jačanja odredbi o neovisnosti tijela za istraživanje nesreća i povjerljivosti njihovih nalaza te smanjenja nepotrebnog administrativnog opterećenja. Potrebno je istaknuti tri glavne promjene sadržaja.
13. Kao prvo, tekst članka 1. stavka 2. izmijenjen je kako bi se pojasnilo da svrha istraga koje provode tijela za istraživanje nesreća nije utvrđivanje odgovornosti ili pripisivanje krivnje. Sve države članice već imaju uspostavljene pravne okvire u tu svrhu; umjesto toga, tijela za istraživanje nesreća trebala bi se usredotočiti na potpuno izvješćivanje o uzrocima pomorske nesreće ili nezgode, bez nepotrebnog vanjskog pritiska, kako bi se naučilo iz pomorskih nesreća i spriječilo njihovo ponavljanje. Nadalje, ojačane su odredbe o povjerljivosti informacija koje su tijela za istraživanje nesreća prikupila tijekom istraga (članak 9.), među ostalim kako bi se izbjegli vanjski pritisci i olakšao pristup podacima koji bi mogli biti relevantni za utvrđivanje uzroka pomorskih nesreća. Istodobno je revidiran članak 17.a kako bi se bolje oblikovalo sudjelovanje Komisije i EMSA-e u osposobljavanju tijela za istraživanje nesreća te operativnoj potpori u provedbi njihovih istraga; takvu potporu trebalo bi pružiti samo na zahtjev istražnih tijela i samo ako nema sukoba interesa.
14. Drugo, kako bi se odgovorilo na različite potrebe i ustrojstva na nacionalnoj razini, a istodobno izbjeglo nepotrebno administrativno opterećenje, članak 8. stavak 7. izmijenjen je kako bi se svakoj državi članici omogućilo da odluči hoće li provesti sustav upravljanja kvalitetom (QMS) nacionalnog tijela za pomorske sigurnosne istrage. S tim istim ciljem smanjenja administrativnog opterećenja, u tekstu se sada predviđa mogućnost da tijela za istraživanje nesreća pripreme „pojednostavnjena izvješća”, čime se smanjuje radno opterećenje u situacijama kada nema dodane vrijednosti u pisanju punog izvješća.

15. Treće, članak 20. izmijenjen je da bi se Komisiju ovlastilo za donošenje delegiranih akata kako bi se prilozima prilagodili razvoju međunarodnog pomorskog prava povezanog s istraživanjem nesreća u području pomorskog prometa te kako bi se olakšalo prikupljanje i razmjena informacija te izvješćivanje .
16. Naposljetku, rok za prenošenje koji je predložila Komisija (godinu dana od stupanja na snagu direktive o izmjeni) produljio bi se na četiri godine.
17. U ovoj fazi postupka Komisija zadržava postupovnu rezervu na sve izmjene svojega prijedloga.

IV. ZAKLJUČCI

18. S obzirom na navedeno Vijeće se poziva da postigne *opći pristup* o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2009/18/EZ o određivanju temeljnih načela o istraživanju nesreća u području pomorskog prometa, na temelju kompromisa navedenog u Prilogu ovom izvješću.
-

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Direktive 2009/18/EZ o određivanju temeljnih načela o istraživanju nesreća u području pomorskog prometa i stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 1286/2011

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 100. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁷,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija⁸,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

⁷ SL C , , str. .

⁸ SL C , , str. .

- (1) Direktivom 2009/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁹ određuju se temeljna načela o istraživanju nesreća u području pomorskog prometa i predviđa sustav sigurnosnih istraga. Neovisna istražna tijela osnovana u državama članicama radi poboljšanja pomorske sigurnosti i zaštite morskog okoliša istražuju pomorske nesreće obuhvaćene područjem primjene navedene direktive kako bi se izvukle pouke iz prošlosti u cilju sprečavanja budućih nesreća i nezgoda.
- (2) Od stupanja na snagu Direktive 2009/18/EZ došlo je do promjena u međunarodnom regulatornom okruženju i tehnološkom razvoju. Trebalo bi uzeti u obzir te promjene i razvoj događaja, kao i iskustvo stečeno u provedbi Direktive 2009/18/EZ.
- (3) Direktiva 2009/18/EZ odnosi se na niz pravnih tekstova koje je donijela Međunarodna pomorska organizacija (IMO), a koji su stavljeni izvan snage, izmijenjeni ili revidirani od njezina stupanja na snagu. Primjerice, u toj se direktivi upućuje na Kodeks IMO-a o istraživanju pomorskih nesreća i nezgoda (Rezolucija IMO-a A.849(20) od 27. studenoga 1997.) koji je opozvan „Kodeksom međunarodnih normi i preporučenih praksi za sigurnosnu istragu pomorskih nesreća ili nezgoda (Kodeks o istraživanju pomorskih nesreća i nezgoda)” (Rezolucija MSC 255(84) od 16. svibnja 2008.) Rezolucijom A.1075(28) o smjernicama za pomoć istražiteljima u provedbi Kodeksa o istraživanju pomorskih nesreća i nezgoda (MSC.255(84)).
- (4) Kodeksom IMO-a o istraživanju pomorskih nesreća i nezgoda uvode se nove definicije, kao što je definicija „tijela za pomorske sigurnosne istrage”, dok se drugi pojmovi, kao što je „ozbiljna nesreća”, brišu. Te bi izmjene trebalo uključiti u Direktivu 2009/18/EZ.
- (5) U Direktivi 2009/18/EZ upućuje se i na Okružnicu IMO-a MSC-MEPC.Circ.3 iz 2008. koja je zamijenjena Okružnicom MSC-MEPC.3/circ.4/rev.1 od 18. studenoga 2014. o revidiranim usklađenim postupcima izvješćivanja o pomorskim nesrećama i nezgodama.

⁹ SL L 131, 28.5.2009., str. 114.

- (6) Smjernice IMO-a za pomoć istražiteljima u provedbi Kodeksa o istraživanju pomorskih nesreća i nezgoda (A.1075(28)) donesene 4. prosinca 2013. daju praktične savjete za sustavno istraživanje pomorskih nesreća i nezgoda te omogućuju razvoj učinkovite analize i preventivnih mjera. Te bi smjernice trebalo uključiti u Direktivu 2009/18/EZ.
- (7) Ribarska plovila kraća od 15 metara trenutačno su isključena iz područja primjene Direktive 2009/18/EZ te stoga provođenje istraga pomorskih nesreća u kojima sudjeluju takva ribarska plovila nije ni sustavno ni usklađeno. Takva su plovila sklonija prevrtanju te je relativno uobičajeno da članovi posade padnu u more. Stoga je potrebno zaštititi ta ribarska plovila, njihovu posadu i okoliš uvođenjem preliminarne procjene vrlo ozbiljnih pomorskih nesreća u kojima sudjeluju ribarska plovila kraća od 15 metara kako bi se utvrdilo trebaju li nadležna tijela pokrenuti sigurnosnu istragu uzimajući u obzir, među ostalim, dostupne dokaze i mogućnost da nalazi sigurnosne istrage doprinesu sprečavanju budućih nesreća i nezgoda.
- (7a) Ovom Direktivom ne bi se trebale sprečavati države članice da uspostave nacionalna pravila za istraživanje pomorskih nesreća ili nezgoda koje uključuju bilo koju vrstu broda koji prevozi 12 ili manje putnika ili se bavi komercijalnim djelatnostima.
- (8) Neke definicije iz Direktive 2009/18/EZ nisu jasne. Definiciju duljine ribarskog plovila trebalo bi podrobnije utvrditi, osobito ako postoji razlika u pristupu i obvezama tijela za pomorske sigurnosne istrage na temelju duljine ribarskog plovila.
- (9) U Kodeksu IMO-a o istraživanju pomorskih nesreća i nezgoda upućuje se na događaj ili niz događaja koji su nastupili „izravno u vezi s operacijama broda”. Oko tog koncepta postoje znatna razmimoilaženja pa bi ga trebalo pojasniti. Ta razmimoilaženja utječu na djelovanje tijela za istraživanje nesreća, posebno u pogledu nesreća u lukama, mogućnosti za zajedničke istrage i prikupljanja podataka o nesrećama i istragama.

- (10) U Kodeksu IMO-a o istraživanju pomorskih nesreća i nezgoda navodi se da se u slučaju vrlo ozbiljne pomorske nesreće provodi pomorska sigurnosna istraga. Međutim, ne postoje smjernice o razdoblju u kojem se nakon nesreće mora dogoditi smrt kako bi se takva smrt smatrala ozbiljnom pomorskom nesrećom koju je potrebno istražiti. Stoga bi Direktiva 2009/18/EZ trebala sadržavati takve smjernice.
- (11) Dostupno osoblje i operativni resursi tijela država članica za pomorske sigurnosne istrage znatno se razlikuju, što dovodi do neučinkovitog i nedosljednog izvješćivanja o pomorskim nesrećama, kao i do njihove neučinkovite i nedosljedne istrage. Stoga bi Komisija uz pomoć Europske agencije za pomorsku sigurnost (EMSA) trebala pružiti visokospecijaliziranu analitičku potporu za pojedinačne istrage (meke vještine) te osigurati analitičke alate i opremu (hardver).
- (12) S obzirom na navedeno, EMSA bi trebala organizirati osposobljavanja o posebnim tehnikama te novim dostignućima i tehnologijama koje bi u budućnosti mogle biti relevantne za istraživanje nesreća. Takvo osposobljavanje trebalo bi biti usmjereno, među ostalim, na obnovljiva i niskougljična goriva, koja su posebno relevantna u kontekstu paketa „Spremni za 55 %”, te na automatizaciju i pravila Opće uredbe o zaštiti podataka.
- (12a) Neovisnost pomorskih sigurnosnih istraga mora se osigurati u svim okolnostima, a svi koji su uključeni u te istrage, uključujući poduzeća, institucije ili agencije, bilo javne ili privatne, ne bi smjeli biti u sukobu interesa.

- (14) Radi osiguravanja ujednačenih uvjeta za provedbu odredbi ove Direktive povezanih popisom tekstova IMO-a u njezinu području primjene, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁰⁾.
- (14a) Kako bi se prilozi prilagodili razvoju međunarodnog pomorskog prava povezanog s istraživanjem nesreća u području pomorskog prometa te kako bi se olakšalo prikupljanje i razmjena znanja i izvješćivanje, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u vezi s člankom 14. stavkom 4. i člankom 17. stavkom 5. ove Direktive. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, među ostalim na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.* U ta bi savjetovanja osobito trebalo uključiti stalni okvir suradnje uspostavljen ovom Direktivom. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (15) S obzirom na puni ciklus posjeta EMSA-e državama članicama radi praćenja provedbe ove Direktive, Komisija bi trebala ocijeniti njezinu provedbu najkasnije [*deset godina nakon njezina stupanja na snagu, kako je navedeno u članku 23.*] i o tome izvijestiti Europski parlament i Vijeće. Države članice trebale bi surađivati s Komisijom kako bi se prikupile sve informacije nužne za evaluaciju.

¹⁰ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

(16) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, odnosno određivanje pravilâ o istragama nesreća u području pomorskog prometa radi poboljšanja pomorske sigurnosti i zaštite morskog okoliša, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti navedenih u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti navedenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

(17) Direktivu 2009/18/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 2009/18/EZ

Direktiva 2009/18/EZ mijenja se kako slijedi:

1. u članku 1. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Svrha istraga na temelju ove Direktive nije određivanje odgovornosti ili pripisivanje krivnje pa se na temelju nalaza tih istraga ne zaključuje nikakva krivnja ili odgovornost. Države članice osiguravaju da se tijela za pomorske sigurnosne istrage („istražna tijela”) ne sprečavaju ni ograničavaju pri potpunom izvješćivanju o uzrocima pomorske nesreće ili nezgode.”;

2. članak 2. stavak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) *(izbrisano)*

(b) točka (d) briše se;

3. članak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Direktive:

- „1. „Kodeks IMO-a o istraživanju pomorskih nesreća i nezgoda” znači ažurirana verzija Kodeksa međunarodnih normi i preporučenih praksi za sigurnosnu istragu pomorskih nesreća ili nezgoda priložen Rezoluciji MSC.255(84) Odbora za pomorsku sigurnost IMO-a;
2. „smjernice IMO-a za pomoć istražiteljima u provedbi Kodeksa o istraživanju pomorskih nesreća i nezgoda” znači ažurirana verzija smjernica koje je Skupština IMO-a donijela Rezolucijom A.1075(28) od 4. prosinca 2013.;
3. sljedeći se pojmovi tumače u skladu s definicijama iz Kodeksa IMO-a o istraživanju pomorskih nesreća i nezgoda:
 - (a) „pomorska nesreća”;
 - (b) „vrlo ozbiljna pomorska nesreća”;
 - (c) „pomorska nezgoda”;
 - (d) „pomorska sigurnosna istraga”;
 - (e) „tijelo za pomorske sigurnosne istrage”;
 - (f) „država koja vodi pomorsku sigurnosnu istragu”;
 - (g) „bitno zainteresirana država”;
 - (h) „teška ozljeda”;

4. „Smjernice IMO-a o pravednom postupanju prema pomorcima u slučaju pomorske nesreće” znači smjernice priložene Rezoluciji LEG.3(91) od 27. travnja 2006. Pravnog odbora IMO-a, koje je odobrilo upravno tijelo Međunarodne organizacije rada na svojoj 296. sjednici koja se održala od 12. do 16. lipnja 2006.;
5. pojmovi „ro-ro putnički brod” i „brzo putničko plovilo” tumače se u skladu s definicijama iz članka 2. Direktive (EU) 2017/2110¹¹;
6. „uređaj za snimanje podataka o putovanju” i pojednostavnjeni uređaj za snimanje podataka o putovanju tumače se u skladu s definicijom iz ažuriranih verzija rezolucija MSC.333(90) i MSC. 163(78), koje je donio Odbor IMO-a za pomorsku sigurnost, kako su dopunjene relevantnim izvedbenim normama IMO-a ovisno o datumu ugradnje na brod, pri čemu se ne dovodi u pitanje zakonodavstvo Unije;
7. „sigurnosna preporuka” znači svaki prijedlog, pa i onaj radi registracije i nadzora, koji daje:
- (a) istražno tijelo države koja provodi ili vodi sigurnosnu istragu, na temelju informacija dobivenih tom istragom ili, ako je primjereno,
 - (b) Komisija, na temelju dokumentirane analize podataka i rezultata obavljenih sigurnosnih istraživanja.
8. „duljina ribarskog plovila” tumači se u skladu s definicijom iz članka 2. Uredbe (EU) 2017/1130¹²;

¹¹ Direktiva (EU) 2017/2110 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. studenoga 2017. o sustavu inspekcijskih pregleda radi sigurnog obavljanja plovidbe na redovnoj liniji ro-ro putničkih brodova i brzih putničkih plovila i izmjeni Direktive 2009/16/EZ te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 1999/35/EZ (SL L 315, 30.11.2017., str. 61.).

¹² Uredba (EU) 2017/1130 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o definiranju karakteristika ribarskih plovila (SL L 169, 30.6.2017., str. 1.).

9. „smrtna ozljeda” znači ozljeda koju je osoba pretrpjela u nesreći i čija je posljedica smrt te osobe u roku od 15 dana od dana nesreće, ako su dostupne povezane informacije.”

4. članak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) budu neovisne o kaznenim ili drugim paralelnim istragama kojima se utvrđuje odgovornost ili pripisuje krivnja te da istražna tijela mogu izvješćivati o rezultatima pomorske sigurnosne istrage bez usmjeravanja ili uplitanja bilo kojih osoba, organizacija ili stranaka na koje bi mogao utjecati ishod istrage;”;

(b) u stavku 2. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) usklađivanje aktivnosti njihovih istražnih tijela u mjeri potrebnoj za postizanje cilja ove Direktive.”

5. članak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 5.

Obveza istraživanja

1. Svaka država članica osigurava da istražno tijelo iz članka 8. obavi sigurnosnu istragu nakon vrlo ozbiljne pomorske nesreće:

(a) u kojoj sudjeluje brod koji plovi pod njezinom zastavom, bez obzira na mjesto nesreće;

(b) koja se dogodila unutar njezina teritorijalnog mora i unutarnjih morskih voda, kao što je definirano UNCLOS-om, bez obzira na zastavu broda ili brodova uključenih u nesreću ili

(c) koja uključuje bitan interes države članice, bez obzira na mjesto nesreće i zastavu broda ili brodova uključenih u nesreću.

2. U slučaju ribarskog plovila kraćeg od 15 metara, istražno tijelo provodi preliminarnu procjenu vrlo ozbiljne pomorske nesreće kako bi utvrdilo treba li provesti sigurnosnu istragu.

Ako istražno tijelo odluči da neće provesti sigurnosnu istragu vrlo ozbiljne pomorske nesreće u kojoj je sudjelovao ribarski brod kraći od 15 metara, razlozi za tu odluku bilježe se i o njima se obavješćuje u skladu s člankom 17. stavkom 3.

3. U odlukama iz stavka 2. istražno tijelo uzima u obzir dostupne dokaze, kao i mogućnost da se nalazima sigurnosne istrage doprinese sprečavanju budućih nesreća i nezgoda. Kod svih drugih pomorskih nesreća ili nezgoda istražno tijelo odlučuje o tome hoće li provesti sigurnosnu istragu.

4. Područje primjene i praktične aranžmane za provođenje sigurnosnih istraga određuje istražno tijelo države članice koja vodi istragu u suradnji s odgovarajućim tijelima drugih bitno zainteresiranih država, na način koji smatra najpogodnijim za postizanje cilja ove Direktive, te radi sprečavanja budućih nesreća i nezgoda.

5. Pri provođenju sigurnosnih istraga istražno tijelo postupi po Smjernicama IMO-a za pomoć istražiteljima u provedbi Kodeksa o istraživanju pomorskih nesreća i nezgoda. Istražitelji mogu odstupiti od tih smjernica ako je to prema njihovu stručnom mišljenju opravdano kako bi se postigli ciljevi istrage. Komisija može donijeti preporuke za provedbu tih smjernica, uzimajući u obzir sve relevantne pouke iz sigurnosnih istraga i nakon savjetovanja s istražnim tijelima u vezi sa stalnim okvirom suradnje utvrđenim u članku 10.

6. Pri odlučivanju o tome je li pomorska nesreća ili nezgoda koja se dogodila uz brod, dok je brod na vezu ili u pristaništu, a u kojoj su sudjelovali radnici na kopnu ili lučki radnici, nastupila „izravno u vezi s operacijama broda” pa je stoga predmet sigurnosne istrage, države članice, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, posebnu pozornost posvećuju uključenosti i relevantnosti brodske strukture, opreme, postupaka, posade i upravljanja brodom u okviru djelatnosti koja se obavlja te u odnosu na tu djelatnost.

7. Sigurnosna istraga započinje bez odlaganja nakon pomorske nesreće ili nezgode, a u svakom slučaju najkasnije dva mjeseca nakon te nesreće ili nezgode.

8. Ako tijekom pomorske sigurnosne istrage postane poznato da je počinjeno kazneno djelo prema članku 3., 3.a, 3.b ili 3.c ažurirane verzije Konvencije o suzbijanju nezakonitih radnji protiv sigurnosti pomorske plovidbe iz 1988., istražno tijelo, uzimajući u obzir nacionalno pravo, odmah obavješćuje tijela nadležna za pomorsku sigurnost države članice ili država članica i bilo koje treće zemlje o kojoj je riječ.”;

6. članak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 6.

Obveza obavješćivanja

Država članica, u okviru svojeg pravnog sustava, zahtijeva da nadležna tijela i/ili uključene strane bez odlaganja obavijeste njezino istražno tijelo o svim nesrećama i nezgodama koje su obuhvaćene područjem primjene ove Direktive.”;

7. članak 7. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Provođenje paralelnih sigurnosnih istraga o istoj pomorskoj nesreći ili nezgodi strogo je ograničeno na iznimne slučajeve. U takvim slučajevima, države članice obavješćuju Komisiju o razlozima provođenja tih paralelnih istraga. Države članice koje provode paralelne sigurnosne istrage međusobno surađuju. Osobito, zainteresirana istražna tijela razmjenjuju sve korisne podatke koje su prikupili tijekom istraga, posebno da bi došli, u najvećoj mogućoj mjeri, do zajedničkih zaključaka.”

(b) umeće se sljedeći stavak 1.a:

„1.a Tijekom provođenja pomorske sigurnosne istrage bitno zainteresirane države članice, u mjeri u kojoj je to praktično, pomažu državama članicama koje provode istragu tako da im omoguće pristup informacijama relevantnima za takvu istragu. Istražitelju ili istražiteljima koji provode pomorsku sigurnosnu istragu može se omogućiti i pristup informacijama u posjedu državnih inspektora, službenikâ obalne straže, pružateljâ usluga u brodskom prometu, peljarâ i drugog pomorskog osoblja bitno zainteresirane države, u skladu s njezinim nacionalnim pravom.”

(c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ako je u pomorsku nesreću ili nezgodu uključen ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo, postupak sigurnosne istrage pokreće država članica u čijem se teritorijalnom moru ili unutarnjim morskim vodama, kao što je definirano UNCLOS-om, nesreća ili nezgoda dogodila ili, ako se nesreća ili nezgoda dogodila u drugim vodama, posljednja država članica u koju je uplovio taj ro-ro putnički brod. Ta država ostaje odgovorna za sigurnosnu istragu i koordinaciju s drugim bitno zainteresiranim državama članicama dok se ne dogovore koja bi među njima trebala voditi istragu.”

8. članak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 8.

Tijela za pomorske sigurnosne istrage

1. Države članice osiguravaju da se pomorske sigurnosne istrage provode u nadležnosti nepristranog, neovisnog i stalnog tijela za pomorske sigurnosne istrage, koje ima potrebne ovlasti, dostatna sredstva i financijske resurse te odgovarajuće osposobljene istražitelje mjerodavne za pitanja povezana s pomorskim nesrećama i nezgodama kako bi ispunili svoje obveze na temelju ove Direktive.

Nije isključeno ni odgovarajuće imenovanje istražitelja s potrebnim stručnim vještinama za privremeno sudjelovanje u pomorskoj sigurnosnoj istrazi ni angažiranje konzultanata za pružanje stručnih savjeta o bilo kojem aspektu takve istrage.

Radi nepristranog provođenja sigurnosne istrage tijelo za pomorske sigurnosne istrage organizacijski je, pravno i u donošenju odluka nezavisno od svih strana čiji bi interesi mogli biti u sukobu sa zadaćom koja mu je povjerena.

Države članice bez izlaza na more koje nemaju brodova ni plovila pod svojom zastavom, a koje su obuhvaćene područjem primjene ove Direktive, određuju neovisnu kontaktnu točku za suradnju u sigurnosnoj istrazi na temelju članka 5. stavka 1. točke (c).

2. Tijelo za pomorske sigurnosne istrage osigurava da svi istražitelji imaju stručno znanje i praktično iskustvo u područjima koja se odnose na njihove uobičajene istražne poslove. Osim toga, tijelo za pomorske sigurnosne istrage osigurava brzu dostupnost odgovarajućeg stručnog mišljenja ako je to potrebno.

3. Poslovi povjereni tijelu za pomorske sigurnosne istrage mogu se proširiti na prikupljanje i analizu podataka povezanih s pomorskom sigurnošću, posebno u preventivne svrhe, u mjeri u kojoj ti poslovi ne utječu na njegovu neovisnost i ne povlače odgovornost za regulatorna, administrativna ili normizacijska pitanja.

4. Države članice, u okviru svojih pravnih sustava, osiguravaju da istražitelji njihovih tijela za pomorske sigurnosne istrage, ili bilo kojeg drugog tijela za pomorske sigurnosne istrage koje su one ovlastile za pomorsku sigurnosnu istragu, prema potrebi u suradnji s tijelima nadležnima za sudsku istragu, dobiju sve informacije korisne za provođenje pomorske sigurnosne istrage te da su ovlašteni:

- (a) imati pristup svim relevantnim područjima i mjestu nesreće te svim brodovima, podrtinama ili objektima, uključujući teret, opremu ili ostatke;
- (b) odmah osigurati popis dokaza te kontrolirano traganje za podrtinom, ostacima i drugim dijelovima ili tvarima i njihovo uklanjanje radi ispitivanja ili analize;
- (c) zahtijevati ispitivanje ili analizu predmeta iz točke (b) te imati slobodan pristup rezultatima tih ispitivanja ili analize;
- (d) imati slobodan pristup svim relevantnim informacijama i zabilježenim podacima, uključujući i podatke uređaja za snimanje podataka o putovanju ili pojednostavnjenog uređaja za snimanje podataka o putovanju, koji se odnose na brod, evidencije o uslugama u području pomorskog prometa, putovanje, teret, posadu ili druge osobe, predmete, uvjete ili okolnosti, te imati mogućnost kopirati i upotrebljavati takve informacije i podatke;
- (e) imati slobodan pristup rezultatima pregleda tijela žrtava ili ispitivanja obavljenih na uzorcima s tijela žrtava;
- (f) zahtijevati i imati slobodan pristup rezultatima pregleda ili ispitivanja obavljenih na uzorcima uzetim od ljudi koji su uključeni u radni proces na brodu i svih drugih relevantnih osoba;

- (g) razgovarati sa svjedocima u odsutnosti svih osoba za koje se može smatrati da im je u interesu naštetiti sigurnosnoj istrazi;
- (h) dobiti dokumentaciju o pregledu i relevantne informacije države zastave, vlasnikâ, klasifikacijskih društava ili drugih relevantnih strana, ako te strane ili njihovi predstavnici imaju sjedište u državi članici;
- (i) tražiti pomoć relevantnih tijela u dotičnim državama, uključujući inspektore države zastave i države luke, službenike obalne straže, operatere sustava nadzora plovidbe, timove za traganje i spašavanje, peljare i drugo lučko ili pomorsko osoblje.

5. Tijelu za pomorske sigurnosne istrage omogućuje se da reagira čim primi obavijest o nesreći, bez obzira na vrijeme primitka, te da dobije dostatne resurse za neovisno obavljanje svojih zadaća. Njegovim istražiteljima za pomorsku sigurnost dodjeljuje se status koji im jamči potrebnu neovisnost.

6. Tijelo za pomorske sigurnosne istrage može kombinirati svoje zadaće na temelju ove direktive s istraživanjem drugih događaja koji nisu pomorske nesreće, pod uvjetom da takve istrage ne ugrožavaju njegovu neovisnost.

7. Svaka država članica može razviti, provoditi i održavati sustav upravljanja kvalitetom za svoje tijelo za pomorske sigurnosne istrage.

9. članak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 9.

Povjerljivost

1. Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 2016/679, države članice, djelujući u okviru svojih pravnih sustava, osiguravaju da se sljedeća evidencija ne stavlja na raspolaganje u svrhe koje se ne odnose na pomorske sigurnosne istrage, osim ako nadležno tijelo u toj državi članici utvrdi da za njezino otkrivanje postoji prevladavajući javni interes, uključujući slučajeve u kojima je zaključeno da koristi od otkrivanja nadmašuju negativne posljedice na domaćoj i međunarodnoj razini koje bi takvo djelovanje moglo imati na tu ili bilo koju buduću sigurnosnu istragu.”

- a) sve izjave osoba koje je tijelo za pomorske sigurnosne istrage uzelo tijekom pomorske sigurnosne istrage;
- b) dokumentacija kojom se otkriva identitet osoba koje su dale iskaz u vezi s pomorskom sigurnosnom istragom;
- c) informacije koje je prikupilo tijelo za pomorske sigurnosne istrage, a koje su posebno osjetljive i osobne naravi, uključujući informacije o zdravlju pojedinaca;
- d) građa koja je nastala tijekom pomorske sigurnosne istrage, primjerice bilješke, nacrti, mišljenja istražitelja za pomorsku sigurnost, mišljenja dana pri analizi informacija;
- e) informacije i dokazi koje su dali istražitelji za pomorsku sigurnost iz drugih država članica ili trećih zemalja u skladu s međunarodnim standardima i preporučenim praksama, ako to zahtijeva njihovo tijelo za pomorske sigurnosne istrage;
- f) nacrt privremenih, sažetih ili završnih izvješća;

g) cjelokupna komunikacija među osobama koje su bile uključene u upravljanje brodom;

h) pisani ili elektronički zapisi i prijepisi zapisa službi za nadzor pomorskog prometa, uključujući njihova izvješća i rezultate za unutarnju upotrebu;

2. Uređaj za snimanje podataka o putovanju i pojednostavnjeni uređaj za snimanje podataka o putovanju iz pomorske sigurnosne istrage ne stavljaju se na raspolaganje niti upotrebljavaju u svrhe koje se ne odnose na pomorsku sigurnosnu istragu ili sigurnost broda, osim ako su takvi zapisi anonimizirani ili otkriveni u okviru sigurnih postupaka.

3. Za potrebe iz stavka 1. smiju se otkriti samo podaci koji su nužno potrebni.

4. Države članice mogu, u skladu s pravom Unije, odlučiti ograničiti slučajeve u kojima se takva odluka o otkrivanju može donijeti.”

10. članak 10. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice, u bliskoj suradnji s Komisijom, uspostavljaju stalni okvir suradnje koji omogućuje njihovim tijelima za pomorske sigurnosne istrage da međusobno surađuju u mjeri potrebnoj za postizanje cilja ove Direktive.”;

(b) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) uvodni stavak i točka (a) zamjenjuju se sljedećim:

„3. Unutar stalnog okvira suradnje, tijela država članica za pomorske sigurnosne istrage osobito se dogovaraju o najboljim načinima suradnje radi:

(a) omogućavanja tijelima za pomorske sigurnosne istrage da dijele instalacije, objekte i opremu za tehničku istragu podrtina te brodske opreme i drugih predmeta relevantnih za sigurnosne istrage, uključujući izvlačenje i procjenu informacija iz uređaja za snimanje podataka o putovanju ili pojednostavnjenih uređaja za snimanje podataka o putovanju i drugih elektroničkih uređaja;”;

(b) točke (h) i (i) zamjenjuju se sljedećim:

„(h) razvijanja suradnje s tijelima trećih zemalja za pomorske sigurnosne istrage i s međunarodnim organizacijama za istraživanje pomorskih nesreća u područjima koje obuhvaća ova Direktiva;

(i) pružanja svih relevantnih informacija tijelima za pomorske sigurnosne istrage koja provode pomorske sigurnosne istrage.”;

10.a članak 12. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Suradnjom države članice u pomorskoj sigurnosnoj istrazi koju provodi bitno zainteresirana treća zemlja ne dovode se u pitanje obveze provođenja pomorskih sigurnosnih istraga i izvješćivanja u skladu s ovom Direktivom. Ako bitno zainteresirana treća zemlja vodi pomorsku sigurnosnu istragu koja uključuje jednu ili više država članica, države članice mogu odlučiti da neće obavljati paralelnu sigurnosnu istragu, pod uvjetom da se pomorska sigurnosna istraga koju vodi treća zemlja provodi u skladu s Kodeksom IMO-a o istraživanju pomorskih nesreća i nezgoda. U takvim slučajevima odredbe članka 14. ne primjenjuju se na tijela država članica za pomorske sigurnosne istrage.”

10.b U članku 13. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) sačuvati sve podatke s pomorskih karata, iz brodskih dnevnika, elektroničkih i magnetskih zapisa i videovrpci, uključujući podatke iz uređaja za snimanje podataka o putovanju ili pojednostavnjenih uređaja za snimanje podataka o putovanju i drugih elektroničkih uređaja, koji se odnose na razdoblje prije, za vrijeme i nakon nesreće;

11. članak 14. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 14.

Izvješća o nesrećama

1. Sigurnosne istrage koje se obavljaju u skladu s ovom Direktivom završavaju objavom izvješća o nesreći koje se predaje u formatu koji odredi mjerodavno tijelo za pomorske sigurnosne istrage i u skladu s relevantnim odjeljcima Priloga I.

Tijela za pomorske sigurnosne istrage mogu odlučiti da se pomorska sigurnosna istraga zaključi kratkim izvješćem koje se objavljuje ako:

- a) sigurnosna istraga ne odnosi se na vrlo ozbiljnu pomorsku nesreću ili
- b) pomorska nesreća i nalazi njezine istrage ne mogu doprinijeti sprečavanju budućih nesreća i nezgoda.

2. Tijela za pomorske sigurnosne istrage čine sve u njihovoj moći da izvješće o nesreći iz stavka 1., uključujući zaključke tog izvješća te sve moguće preporuke, stave na raspolaganje javnosti, posebno pomorskom sektoru, u roku od 12 mjeseci od datuma nesreće. Ako u slučaju vrlo ozbiljne nesreće nije moguće izraditi konačno izvješće o nesreći u tom roku, objavljuje se privremeno izvješće o nesreći u roku od 12 mjeseci od datuma nesreće.

3. Tijelo države članice, koja vodi istragu, za pomorske sigurnosne istrage dostavlja primjerak konačnog ili privremenog izvješća Komisiji. Tijelo za pomorske sigurnosne istrage uzima u obzir moguće tehničke primjedbe Komisije na konačna izvješća, koje ne utječu na bit nalaza, kako bi se poboljšala kvaliteta izvješća o nesreći na način koji najbolje doprinosi postizanju cilja ove Direktive.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 20. radi izmjene ili dopune dijelova koji se odnose na činjenične informacije, opis i analizu iz Priloga I.”

12. članak 15. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da adresati propisno vode računa o sigurnosnim preporukama tijela za pomorske sigurnosne istrage te da se na temelju tih preporuka poduzimaju odgovarajuće daljnje postupanje u skladu s pravom Unije i međunarodnim pravom.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ako je potrebno, tijelo za pomorske sigurnosne istrage ili Komisija izrađuju sigurnosne preporuke na temelju dokumentirane analize podataka i ukupnih rezultata provedenih pomorskih sigurnosnih istraga.”;

13. u članku 16. prvi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ne dovodeći u pitanje pravo na rano uzbunjivanje, tijelo za pomorske sigurnosne istrage države članice bez odlaganja obavješćuje Komisiju o potrebi ranog uzbunjivanja, u bilo kojoj fazi pomorske sigurnosne istrage, ako smatra da treba hitno djelovati na razini Unije radi sprečavanja rizika od novih nesreća.”;

14. članak 17. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„2.a Države članice obavješćuju u EMCIP-u o svim pomorskim nesrećama i nezgodama u skladu s formatom iz Priloga II. i, u slučaju provođenja pomorske sigurnosne istrage, dostavljaju podatke koji proizlaze iz pomorskih sigurnosnih istraga u skladu sa sustavom baze podataka EMCIP. U slučaju ribarskih plovila kraćih od 15 metara potrebno je prijaviti samo vrlo ozbiljne pomorske nesreće. Ako se u slučaju vrlo ozbiljne pomorske nesreće koja uključuje ribarska plovila kraća od 15 metara ne provodi istraga, potrebno je navesti razloge za to.”

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Tijela država članica za pomorske sigurnosne istrage obavješćuju EMCIP o svim vrlo ozbiljnim pomorskim nesrećama. Države članice mogu donijeti odluku o nadležnom nacionalnom tijelu ili tijelima za izvješćivanje o svim drugim pomorskim nesrećama i nezgodama i imenovati ih. Ako Komisija sazna za pomorsku nesreću ili nezgodu, o tome obavješćuje nadležna nacionalna tijela.”

(c) umeće se sljedeći stavak:

„5. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 20. radi izmjene ili dopune Priloga II. u vezi s informacijama koje u njemu treba pružiti kako bi se uzele u obzir izmjene Kodeksa IMO-a o istraživanju pomorskih nesreća i nezgoda ili povezanih smjernica IMO-a, koje provodi IMO.”

15. umeće se sljedeći novi članak:

„Članak 17.a

Osposobljavanje i operativna potpora

1. Na poseban zahtjev tijela država članica za pomorske sigurnosne istrage Komisija olakšava razvoj kapaciteta, kao i razmjenu znanja u okviru tijela za pomorske sigurnosne istrage i među njima osiguravanjem osposobljavanja u kontekstu pravnih i tehnoloških dostignuća, posebnih tehnika, alata i tehnologija povezanih s brodovima, njihovom opremom i radom.
2. Na zahtjev tijela država članica za pomorske sigurnosne istrage i pod pretpostavkom da nema sukoba interesa, Komisija tim državama članicama pruža operativnu potporu u provođenju pomorskih sigurnosnih istraga. Takva potpora može uključivati specijalizirane analitičke alate ili opremu, kao i posebnog stručnog znanja koje tijelima za pomorske sigurnosne istrage nije uobičajeno potrebno, pod uvjetom da je osigurana njihova neovisnost.”

16. članak 19. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 19.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor za sigurnost na moru i sprečavanje onečišćenja s brodova (COSS) osnovan Uredbom (EZ) br. 2099/2002 Europskog parlamenta i Vijeća. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.”;

17. članak 20. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 20.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 14. stavka 4. i članka 17. stavka 5. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od [*datum stupanja na snagu temeljnog zakonodavnog akta*].
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 14. stavka 4. i članka 17. stavka 5. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 14. stavka 4 i članka 17. stavka 5. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”

18. članak 23. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 23.

Preispitivanje provedbe

Komisija do [Ured za publikacije: molimo unijeti datum: deset godina od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi ove Direktive i usklađenosti s njom.”

19. u članku 24. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Uredba Komisije (EU) br. 1286/2011 stavlja se izvan snage s učinkom od isteka razdoblja za prenošenje ove Direktive kako je utvrđeno u članku 2. stavku 1. Direktive... [umetnuti upućivanje na Direktivu o izmjeni].”

Članak 2.

Prenošenje

1. Države članice donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom najkasnije četiri godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.
2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik/Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica
